

**فصلنامه لسان مبین (پژوهش ادب عربی)
علمی - پژوهشی
دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین**

- این فصلنامه براساس نامه شماره ۳۶۹۲۱ مورخ ۱۳۸۹/۷/۲۸ کمیسیون نشریات علمی کشور، اعتبار «علمی- پژوهشی» دریافت کرده است.
- این فصلنامه بر اساس نامه شماره ۱۲۴/۲۸۴۵ مورخ ۱۳۷۸/۶/۱۳ اداره کل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می شود.
- این فصلنامه با همکاری دانشگاه‌های تربیت مدرس، علامه طباطبائی، الزهراء، فردوسی، بوعلی سینا و یزد منتشر می گردد.

سال ششم - دوره جدید - شماره نوزدهم - بهار ۱۳۹۴

- این فصلنامه در پایگاه های اطلاعاتی زیر نمایه می شود:
- ۱- پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی به نشانی اینترنتی:
www.sid.ir
  - ۲- بانک اطلاعات نشریات کشور به نشانی اینترنتی:
www.magiran.com
  - ۳- پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) طی شماره نامه ۸۹/۲۵/۶۶ مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۰۷ به نشانی اینترنتی:
www.isc.gov.ir

فصلنامهٔ لسان مبین (پژوهش ادب عربی): علمی - پژوهشی
نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین
صاحب امتیاز: دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین
فاصلهٔ انتشار: فصلنامه

مدیر مسؤول: دکتر عبدالعلی آل بویه لنگرودی
سر دبیر: دکتر احمد پاشا زانوس
مدیر داخلی: دکتر نرگس انصاری
ویراستاران: دکتر سید علی قاسم زاده، دکتر سیدعدنان اشکوری، دکتر اعظم
کریمی
صفحه آرایی و تدوین: لیلا طهماسبخانی
ناظر فنی و امور چاپ: حمید کلهر

چاپ: قزوین

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نشانی: قزوین - دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی -
دفتر فصلنامهٔ لسان مبین - صندوق پستی ۵۵۹۹ - ۳۴۱۴۹

آدرس سایت اختصاصی: WWW.lesunemobin.ikiu.ac.ir

آدرس الکترونیکی نشریه: [Email: lesunemobin@lem.journals.ikiu.ac.ir](mailto:lesunemobin@lem.journals.ikiu.ac.ir)

تلفکس: ۳۳۹۰۱۶۳۴ - ۰۲۸ - ۹۸+

بهای تک شماره: ۴۰۰۰۰ ریال

اعضای هیأت تحریریه – (به ترتیب الفبا)

- دکتر عبدالعلی آل بویه لنگرودی: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه بین المللی امام خمینی^(ره)
- دکتر سید خلیل باستان: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی تهران
- دکتر احمد پاشا زانوس: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه بین المللی امام خمینی^(ره)
- دکتر خلیل پروینی: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه تربیت مدرس تهران
- دکتر انسیه خزعلی: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه الزهراء تهران
- دکتر حجت رسولی: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه شهید بهشتی تهران
- دکتر محمد علی سلمانی مروست: دکترای زبان و ادبیات عربی، استادیار دانشگاه یزد
- دکتر سید حسین سیدی: دکترای زبان و ادبیات عربی، استاد دانشگاه فردوسی مشهد
- دکتر علی باقر طاهری نیا: دکترای زبان و ادبیات عربی، استاد دانشگاه تهران
- دکتر محمد حسن فؤادیان: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه تهران
- دکتر بتول مشکین فام: دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشیار دانشگاه الزهراء تهران

اهداف، زمینه ها، خط و مشی ها

فصلنامهٔ لسان مبین (پژوهش ادب عربی) با هدف انتشار پژوهشهای اصیل در زمینه های

ذیل منتشر می گردد:

الف) محوراصلی

➤ انتشار مقالات پژوهشی اصیل دربارهٔ ادب عربی

ب) محورهای فرعی

انتشار پژوهشهای مرتبط با ادب عربی از قبیل:

➤ ادب عربی در ایران

➤ واکاوی فرهنگ و ادب عربی در متون ایرانی (فارسی)

➤ اثر پذیری زبان و ادبیات فارسی از زبان و ادبیات عربی

➤ اثرپذیری زبان و ادبیات عربی از زبان و ادبیات فارسی

➤ موارد فوق می تواند در قالب پژوهشهای موردی، میان رشته ای و تطبیقی محقق شود.

شیوه‌نامه تدوین و ارسال مقالات به فصلنامه لسان مبین (فصلنامه علمی- پژوهشی زبان و ادبیات عربی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه))

ماده ۱: اصول کلی

۱. هرگونه مقاله‌ای که با رعایت موازین علمی متناسب با حوزه ادبیات عرب یا تطبیقی ادب عرب با ادبیات سایر ملل (در هر ساحت و متن ادبی) و با رویکرد علمی- پژوهشی باشد، پس از بررسی اولیه، داوری و تأیید هیأت تحریریه پذیرفته می‌شود.
۲. مقاله نباید قبلاً در جایی دیگر چاپ شده باشد یا در جای دیگر در حال داوری باشد.
۳. مجله در رد یا قبول و نیز جرح و تعدیل یا اصلاح مقالات آزاد است.
۴. اولویت چاپ با مقالاتی است که بدیع و نو هستند و ارزش پژوهشی بیشتری دارند.
۵. مسئولیت صحت مطالب مندرج در هر مقاله به عهده نویسنده یا نویسندگان است.
۶. مجله دارای ویراستار ادبی و علمی است که موظف به ویرایش مقالات و یکدست کردن مقالات مطابق راهنمای تدوین است.

ماده ۲: راهنمای نگارش و شرایط پذیرش مقاله

۱. مقاله به ترتیب باید شامل چکیده (شامل: معرفی کلی و گویای تحقیق، بیان هدف و قلمرو تحقیق، اهمیت کلی تحقیق، مروری فشرده بر ساختار و شیوه تحقیق، اشاره کلی به نوآوری‌ها و دستاوردهای مقاله، حداکثر ۱۷ سطر تا ۲۵۰ کلمه)، کلید واژه‌ها (حداقل سه و حداکثر ۵ واژه)، درآمد یا مقدمه (شامل تعریف مسأله، پیشینه، ضرورت تحقیق و مقدمه چینی برای ورود به تنه اصلی)، بحث اصلی یا تنه اصلی تحقیق و نتیجه‌گیری باشد.
۲. مقاله نباید از بیست صفحه A4 (حداکثر هر صفحه ۲۴ سطر) تجاوز کند.
۳. نام نویسنده یا نویسندگان مقاله، مؤسسه یا دانشگاه و رتبه علمی آنان، پست الکترونیکی (ایمیل) در صفحه‌ای جداگانه نوشته شود.
۴. جدول‌ها، نمودارها، و تصاویر باید گویا و روشن و با نظم و رعایت قاعده زبانشناسانه ارائه شود و عناوین آن جدول‌ها در بالای آنها ذکر شود.
۵. مقالات باید با قلم B Badr یا B Lotus با فونت ۱۳ تایپ شود و مطابق با معیارهای مندرج در این راهنما، از طریق پورتال مجله ارسال شود. مقالات دریافت شده بازگردانده نمی‌شود.
۶. از آوردن پانویس در ذیل صفحه خودداری شود و اسامی لاتین و موارد توضیحی در پی نوشت مقاله، قبل از منابع و مآخذ انتقال یابد.
۷. منابع مورد استفاده باید به شیوه درون متنی و به صورت زیر تنظیم شود:
(نام خانوادگی مؤلف، سال نشر: ص:؛ برای مثال: (صفا، ۱۳۷۶: ۲۵))
۸. منابع مورد استفاده در پایان مقاله با جداکردن بخش منابع فارسی، لاتین، عربی و... و جداسازی بخش کتابها و مقالات بر اساس ترتیب الفبایی نام خانوادگی، نام نویسنده (نویسندگان) به شرح زیر آورده شود:
ارجاع پایانی به کتاب: نام خانوادگی، نام. (تاریخ انتشار). نام کتاب (حروف مورب و سیاه، قلم ۱۳)؛ نام و نام خانوادگی مصحح یا مترجم، جلد، نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.
مقاله: نام خانوادگی، نام. (تاریخ انتشار). «عنوان مقاله»؛ نام نشریه (حروف مورب و سیاه، قلم شماره ۱۳)، سال (دوره)، شماره نشریه، شماره صفحات.
۹. ارائه چکیده عربی برای مقالات فارسی و ارائه چکیده فارسی برای مقالات عربی الزامی است.
۱۰. حق چاپ پس از پذیرش برای مجله «لسان مبین» محفوظ است و نویسندگان نباید مقالات خود را در جای دیگر چاپ کنند.

تبصره: براساس ماده ۹-۳ آئین‌نامه‌ی تعیین اعتبار نشریات علمی کشور و مصوبه هیأت رئیسه دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه) مقرر گردیده است که جهت انتشار بموقع شماره‌های فصلنامه؛ مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰ ریال بابت هزینه داوری از نویسنده مقاله دریافت کنند. نویسنده محترم بایست اسکن فیش واریزی را به همراه مقاله به

نشانی پست الکترونیکی مجله ارسال نماید. پس از پذیرش نهایی و قبل از چاپ مقاله، مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰ ریال دیگر باید به حساب متمرکز اعلام شده در ذیل واریز شود:

شماره حساب فصلنامه لسان مبین: حساب درآمد اختصاصی معاونت پژوهش و فناوری به شماره حساب: بانک ملت ۱۹۱۸۹۵۶۰۱۵ - شعبه دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) قزوین

آدرس الکترونیکی ارسال مجله: Email: lesunemobin@ikiu.ac.ir

ماده ۳: چگونگی ارجاع درون متنی فارسی

گرچه شیوه‌هایی گوناگون برای ارجاع دهی مطالب در متن مقالات، کتاب‌ها و پایان نامه‌ها ... وجود دارد؛ مانند، پی‌نوشت، پانویس، ارجاع درون‌متنی یا تلفیقی از آنها، دانشجویان برای تدوین پایان‌نامه و جلوگیری از دشواری‌های تایپ، برهم نخوردن ساختار زیباشناختی صفحات و دشواری‌های دیگر در هنگام کاربست روش پانوشتی و پی‌نوشتی، بهتر است از شیوه ارجاع درون متنی استفاده شود.

شیوه ارجاع درون متنی به دو صورت زیر در داخل کمانک (پرانتز) است:

الف- (نام خانوادگی مؤلف، سال چاپ اثر: صفحه یا صفحات) مانند: (زرین کوب، ۱۳۸۸ش: ۵۲)

ب- (نام کتاب، سال چاپ: صفحه یا صفحات) مانند: (با کاروان حله، ۱۳۸۸ش: ۵۲-۵۴)

توجه: ترجیح مجله به ارجاع درون متنی با نام مؤلف است. (شماره الف)

تذکره ۱: در هنگام نوشتن اعداد ریاضی در متون فارسی، باید توجه داشت که اعداد باید مطابق نگارش فارسی باید از راست به چپ نوشته شود؛ مانند ۲۵، ۳۶، ۴۸، و ...؛ مثال (تفتازانی، ۱۳۸۵ش: ۵۱-۵۶) یا (آدونیس، ۱۴۱۲ق: ۸-۱۰)

تذکره ۲: دقت شود که نام کتاب یا نویسنده با کاما (،) از سال چاپ جدا شود و سال چاپ با صفحه یا صفحات با دو نقطه(؛):

تذکره ۳: در صورت ترجیح روشی بر دیگر روش‌ها، باید شیوه ارجاع درون متنی در کل پایان نامه یکدست باشد.

تذکره ۴: در صورت ارجاع بلافاصله به منبع قبلی از ذکر دوباره کتاب یا مؤلف و سال چاپ خودداری شود و تنها به شکل همان بهمراه ذکر صفحه یا صفحات اکتفا شود؛ مانند: (همان، ۵۶)

تذکره ۵: در صورتی که کتاب بیش از یک جلد باشد، باید پس از سال و قبل از صفحه، شماره جلد نیز ذکر شود؛ مثال: (مولوی، ۱۳۸۸، ج ۵: ۸۵) یا (آدونیس، ۲۰۱۲م، ج ۲: ۵۰)

تذکره ۶: اگر نام خانوادگی دو نویسنده در هنگام نگارش یکسان باشد، باید نام کوچک هر یک نیز برای تفکیک ذکر شود؛ مثال: (جلال آل احمد، ۱۳۸۴: ۲۵) - (شمس آل احمد، ۱۳۸۴ش: ۸۴)

تذکره ۷: اگر از یک نویسنده دو کتاب با یک سال مشترک استفاده شود باید آنها را با حروف شماره گذاری کنید و در منابع پایانی به همراه ذکر سال در داخل کمانک مشخص کنید؛ مثال:

(شفیعی کدکنی، ۱۳۸۹ش. الف: ۵۹) (شفیعی کدکنی، ۱۳۸۹ش. ب: ۲۴۰)

هنگام ارجاع پایانی:

شفیعی کدکنی، محمد رضا. (۱۳۸۹ الف) ...

تذکره ۸: ارجاع به منبع انگلیسی اعم از کتاب یا مقاله نیز به همان شیوه ارجاع درون متنی فارسی است؛ مانند (Hemingway, 2003: 56)

ج) چگونگی نگارش منابع پایانی

گرچه برای تدوین منابع پایانی شگردهای گوناگونی وجود دارد، برای یکپارچگی روال مقالات این مجله، شیوه زیر را ترجیح می‌دهیم:

۱. کتاب‌ها

۱.۱ کتاب با مؤلف واحد

نام خانوادگی مؤلف، نام کوچک. (سال چاپ)، نام اثر (با قلم تیره)؛ نام مترجم یا مصحح (در صورت وجود)، نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.

مثال ۱: زرین کوب، عبدالحسین. (۱۳۸۸ش). با کاروان حله؛ چاپ اول، تهران: انتشارات امیرکبیر.
مثال ۲: کاشانی، عزیزالدین محمودبن علی. (۱۳۶۷ش). مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه؛ تصحیح جلال الدین همایی، چاپ سوم، تهران: نشر زوار.
مثال ۳: استیسی، و.ت. (۱۳۸۴ش). عرفان و فلسفه؛ ترجمه بهاءالدین خرمشاهی، چاپ ششم، تهران: انتشارات سروش.
تذکر: از ترجمه منابع عربی یا لاتین به فارسی خودداری شود و به همان شکل با عنوان و کتابنامه زبان مبدأ در منابع پایانی آورده شود؛ مانند
البستانی، محمود. (۱۴۱۳ق). تاریخ الأدب العربی، فی ضوء المنهج الإسلامی؛ الطبعة الأولى، مشهد: مجمع البحوث الإسلامیة.

۱.۲ کتاب با دو مؤلف

نام خانوادگی مؤلف اول، نام کوچک و نام و نام خانوادگی مؤلف دوم. (سال انتشار). نام اثر (با قلم تیره)؛ نام مترجم یا مصحح (در صورت وجود)، نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.

مثال: محمدی، محمد حسن و جواد محدثی. (۱۳۸۷ش). در اندیشه سیمرخ؛ چاپ اول، تهران: نشر گل آذین.

۱.۳ کتاب با بیش از دو مؤلف

فالر، راجر و دیگران. (۱۳۸۶ش). زبان‌شناسی و نقد ادبی؛ ترجمه مریم خوزان و حسین پاینده، چاپ سوم، تهران: نی.

۱.۴ سازمان به عنوان مؤلف

شرکت کتاب‌های جیبی. (۱۳۶۴ش). شیوه‌نامه تدوین کتاب؛ چاپ اول، تهران.

۱.۵ گردآورنده یا ویراستار یا ناظر به عنوان مؤلف

مرتضایی، سید جواد. (۱۳۹۱ش). اقبال لاهوری و اندیشه‌های او (مجموعه مقالات همایش بین المللی اقبال لاهوری)؛ چاپ اول، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

۱.۶ کتاب چند جلدی با عنوانی عام و عنوانهای خاص هر جلد

دورانت، ویل. (۱۳۶۵ش). تاریخ تمدن؛ جلد اول: مشرق زمین، گاهواره تمدن، ترجمه احمد آرام و دیگران، تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

۱.۷ نقل در نقل

جونز، سرهار فورد. (۱۳۵۶ش). آخرین روزهای لطفعلی خان زند؛ ترجمه هما ناطق، تهران: انتشارات امیرکبیر، نقل در غلامرضا، ورهام. (۱۳۶۶ش). تاریخ سیاسی و اجتماعی عصر زند، تهران: معین.

۱. مقاله‌ها

۱. مقاله روزنامه‌ای

زالی، محمد رضا. (۱۳۶۱ش). «چگونه با بیماری یرقان مقابله کنیم؟»؛ مجله‌ی کیهان، ۱۷ شهریور.

۲. مقاله مجله

- پارسا، سید احمد. (۱۳۸۴ش). «تحلیل امثال مربوط به پیشه‌ها و تأثیر آن بر گفتار»؛ مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره بیست و دوم، شماره سوم، پیاپی ۳۰، ۴۴-۵۰.

- مشتاق مهر، رحمان و سجاد آیدانلو. (۱۳۸۶ش). «که آن ازدها زشت تیاره بود»، مجله گوهر گویا، سال اول، شماره دوم، صص ۱۴۳-۱۶۸.

- أحمد، یحیی. (۱۹۸۹م). «الاتجاه الوظيفی و دوره فی تحلیل اللغه»؛ مجله عالم الفكر، المجلد ۲۰، العدد ۳، صص ۶۵-۹۷.

۲.۳ مقاله در کتاب مجموعه مقالات همایش یا سمینار

مزدپور، کنایون. (۱۳۸۴ش). «دندان گرگ»؛ پشت فرزانیگی: جشن نامه محسن ابوالقاسمی، به اهتمام سیروس نصرالله زاده و عسکر محمدی، تهران: انتشارات هرمس.

بهنام فر، محمد حسن. (۱۳۹۱ش). «اقبال و تلاش در جهت بیداری اسلامی»؛ به کوشش سید جواد مرتضایی، چکیده‌ها و مجموعه مقاله‌های همایش اقبال لاهوری و اندیشه‌های او، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی، ۳۰ و ۳۱ فروردین، ۱۰۷-۱۲۷.

۲.۴ مقاله در کتاب (مجموعه مقالات)

سرکاراتی، بهمن. (۱۳۷۸ش). «بنیان اساطیری حماسه ملی ایران»؛ سایه‌های شکار شده، چاپ اول، تهران: نشر قطره، صص ۷۱-۱۱۲.

۲.۵ مقاله دایرة المعارفی

جلالی مقدم، مسعود، «آسوریان»، دایرة المعارف بزرگ اسلامی، جلد اول، صص ۳۶۶-۳۷۰.

۳. گزارش چاپ شده دارای مؤلف

طاهری، قدرت الله. (۱۳۸۳ش). گزارش نهایی طرح نقد و تحلیل درونمایه و تیپ‌های غیر بومی در ادبیات داستانی (۱۳۳۲-۱۳۴۲)، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی.

۴. پایان نامه

فیاض منش، فاطمه. (۱۳۷۹ش). شخصیت‌پردازی در هشت رمان دفاع مقدس، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تربیت مدرس.

۵. ارجاع به مقاله اینترنتی

آرمز، ویلیام وای. (۱۹۹۵م). «مفاهیم کلیدی معماری کتابخانه دیجیتال»؛ ترجمه اکرم عینی، مجله الکترونیکی پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ش ۳، ۲۰ اسفند ۱۳۸۴: ۵. (منبع اصلی: مجله دی لیب، جولای ۱۹۹۵) http://www.Irandoc.ac.ir/dada/E_j/vol5/eini_abs.htm.

۶. ارجاع به روزنامه الکترونیکی

الله وردی، عاطفه. (۱۳۸۵۹ آبان)، «تغیاب الکترونیک در نظام آماری کشور»، جام جم آنلاین: <http://www.jamejamonline.ir/shownews2.asp>.

۷. ارجاع پایانی به منابع انگلیسی

نام خانوادگی نویسنده، حروف اول نام نویسنده. (سال انتشار). عنوان کتاب (ایتالیک)، شماره جلد، نوبت چاپ، محل نشر: اسم ناشر.

Hemingway, E. (2003). *Better Reading French: a Reader and Guide to Improving your Understanding of Written French*, Chicago: McGraw-hill.
تذکرات:

۱. باید نام کتاب‌ها در منابع پایانی و عنوان مجله در منابع پایانی تیره شود.
۲. نام مقاله باید در داخل گیومه و به خط ایتالیک تایپ شود.
۳. رعایت نشانه‌های نگارشی بین عنوان‌ها مطابق شواهد مثال الزامی است.
۴. قبل از کاربرد علائم نگارشی فاصله لازم نیست و پس از آن یک فاصله (space) لازم است.
۵. پایان هر منبع باید به نقطه ختم شود.
۶. در صورت مشخص نبودن تاریخ چاپ، محل نشر و نام ناشر کتاب یا مقاله به ترتیب به شکل‌های [بی‌جا]، [بی‌تا] و [بی‌تا] عمل کنید. اگر تاریخ چاپ منبع عربی نامشخص باشد از علامت اختصاری [د.ت] استفاده گردد.
۷. منابع باید به ترتیب حروف الفبای فارسی نام خانوادگی مؤلفان تنظیم شود.
۸. بهتر است عنوان کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان‌نامه‌ها و منابع اینترنتی و... به تفکیک زبان فارسی، عربی، انگلیسی از هم جدا نوشته شوند.

ماده ۴: برخی اصول نگارشی مصوب مجله لسان مبین

۱. برای جلوگیری از التقای مصوت، می‌توانید از میانجی (ی) یا شکل کوتاه شده‌ی آن(ء) استفاده کنید، به این شرط که با انتخاب یا ترجیح یکی بر دیگری، روند استفاده از آن در کل اثر یکدست باشد. البته مجله شکل (ة) را ترجیح می‌دهد.

۲. پسوند «ها» در نگارش به سبب مستقل نبودن باید یا متصل نوشته شود یا نیم فاصله به کلمه نوشته شود؛ مانند کتابها، راهها، گرایشها، درختها، دشواریها و...

نکته ۱- زمانی که کلمه به های بیان حرکت یا (ه) غیرملفوظ ختم شود؛ مانند خانه‌ها (در این موارد رعایت نیم فاصله بین کلمه و «ها» ضرورت دارد).

نکته ۲- به سبب درازنویسی و نامأنوسی شکل نوشتاری یا دیداری واژه؛ مانند دلواپسیها، بی‌سامانترینها...

نکته ۳- هرگاه حذف آخر کلمه «جمع ی» باشد. ها باید جدا و نیم فاصله تایپ شود.

۳. پیشوند فعلی «می» باید با رعایت نیم فاصله جدا نوشته شود و پیوسته نویسی آن نادرست است: می‌رود (صحیح) می‌رود (نادرست)

۴. از کاربرد «می‌باشد» به جای «است» پرهیز کنید.

۵. از به کار بردن «اگرچه» به همراه «اما» یا «ولی» و ... پرهیز کنید.

۶. از به کار بردن «نه تنها» به همراه «بلکه» پرهیز کنید.

۷. از حذف فعلها بدون قرینه لفظی پرهیز کنید.

۸. از آوردن القابی نظیر «دکتر، استاد، مرحوم، شادروان، علامه و...» چه در دل متن و چه در هنگام ارجاع پایانی جدا پرهیز کنید.

۹. از ادبی نویسی و غلبه‌ی زبان ادبی بر زبان معیار علمی پرهیز کنید.

توجه:

برای آگاهی از قواعد رسم الخط و مبانی نگارش معیار به کتاب‌های ذیل توجه کنید:

- مبانی درست نویسی زبان فارسی معیار؛ ناصر نیکوبخت، تهران: نشر چشمه.

- دستور خط فارسی، انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

- دانش نشانه گذاری فارسی؛ ناصر نیکوبخت و سید علی قاسم زاده، تهران: نشر چشمه.

- آیین نگارش مقاله علمی- پژوهشی؛ محمود فتوحی، تهران: انتشارات سخن.

باسمه تعالی

سر دبیر فصلنامه لسان مبین (پژوهش ادب عربی)

اینجانب..... نویسنده مسؤل مقاله.....

تعهد می نمایم تا زمان اعلام نتیجه قطعی از سوی هیأت تحریریه فصلنامه لسان مبین، آن را برای هیچ

مجله یا همایشی ارسال ننمایم.

تاریخ:

امضا:

برگ درخواست اشتراک فصلنامه لسان مبین (پژوهش ادب عربی)

نام و نام خانوادگی: ..... شغل: .....

نشانی گیرنده: .....

کد پستی: ..... تلفن: .....

مبلغ پرداخت شده: ..... شماره رسید بانکی: .....

تاریخ و امضا: .....

بهای اشتراک سالانه

خارج کشور	داخل کشور	
۴۰ دلار	۱۶۰۰۰۰ ریال	اشخاص حقیقی (افراد)
۴۰ دلار	۱۶۰۰۰۰ ریال	اشخاص حقوقی (مؤسسه ها)
۱۶ دلار	۱۲۰۰۰۰ ریال	دانشجویان، استادان و فرهنگیان
۱۰ دلار	۴۰۰۰۰ ریال	بهای تک شماره نشریه در داخل کشور

مشترکان محترم می توانند بهای اشتراک خود را به حساب درآمد اختصاصی معاونت پژوهش و فناوری به شماره حساب بانک ملت ۱۹۱۸۹۵۶۰۱۵ شعبه دانشگاه بین المللی امام خمینی^(ره) قزوین واریز نمایند و روگرفت قبض پرداخت شده را به نشانی فصلنامه ارسال فرمایند. در ضمن دانشجویان، فرهنگیان و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، برای برخورداری از تخفیف، روگرفت کارت شناسایی خود را به همراه برگ درخواست ارسال نمایند.

سال ششم، دوره جدید، شماره نوزدهم، بهار ۱۳۹۴

به ترتیب حروف الفبا

مشاوران علمی این شماره:

دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین	نرگس انصاری
دانشگاه کاشان	حسین ایمانیان
دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین	مصطفی پارسایی پور
دانشگاه کردستان	محسن پیشوایی
دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین	فرشید ترکشوند
دانشگاه فردوسی مشهد	احمد رضا حیدریان شهری
دانشگاه گیلان	اکرم روشنفکر
دانشگاه کاشان	محسن سیفی
دانشگاه سمنان	علی ضیغمی
دانشگاه شهید چمران اهواز	نعیم عموری
دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین	سید علی قاسم زاده
دانشگاه خلیج فارس	علی قهرمانی
دانشگاه مازندران	حسن گودرزی
دانشگاه خوارزمی	سودابه مظفری
دانشگاه شیراز	سید فضل الله میرقادری
دانشگاه یزد	وصال میمندی
دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین	علیرضا نظری
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	معصومه نعمتی

سخن سردبیر

باسم ربّ القلم

سپاس از خداوند فتاح و علیمی که به مجموعه عوامل فصلنامهٔ لسان مبین اعم از عزیزان هیأت محترم تحریریه، مدیر مسؤول، این کمترین به عنوان سردبیر و مدیر محترم اجرایی و کارشناس محترم فصلنامه، به عنوان عوامل اجرایی در کنار دیگر عزیزان دست‌اندرکار، ویراستاران محترم علمی و مشاوران محترم علمی فصلنامه در سراسر کشور، این توفیق را عطا فرمود تا بتواند شماره ۱۹ فصلنامه را در دوره سوم از سال ششم فعالیت آن، به زیور طبع آراسته نمایند.

شاید بی‌مناسبت نباشد به عرض برسانم که با عنایت به مهم‌ترین مسأله مطرح شده در دومین نشست سردبیران مجلات مربوط به زبان و ادبیات عربی در دانشگاه‌های کشور که در دانشگاه تربیت مدرس، مبنی بر حرکت همه نشریه‌ها، به سمت و سوی تخصصی شدن براساس سطوح تعریف شده در کمیسیون نشریات علمی کشور، عزیزان محترم اصحاب مقاله بیش از پیش این امر را مطمح نظر خود قرار دهند که در ارسال مقاله به این فصلنامه به محور اصلی و فرعی در انتشار مقالات که در صفحه ۳ این فصلنامه در ذیل «اهداف، زمینه‌ها، خط و مشی‌ها» آمده، توجه نمایند.

شایان ذکر است که دستور کار و اولویت‌های تعیین و گزینش مقالات این فصلنامه همانطور که در سخن سردبیر در شماره‌های قبل اشارت رفت، دوری نمودن از چاپ عناوین مکرر و فاقد مبانی نظری و روشمند و پژوهش‌های توصیفی است، و اقبال به چاپ مقالاتی است که شمیم و رایحه پژوهش و تحلیل، در سطر سطر آن به مشام خواننده می‌رسد، مقالاتی که بتوانند گره‌های علمی را باز و به اوضاع زبان و ادبیات عربی - که زبان دین و آیین ماست، در کنار زبان و ادبیات فارسی که زبان هویت و اصالت ماست - سامان بهتری ببخشند. در خاتمه از همه همکاران خود در چاپ فصلنامه کمال تشکر و امتنان را دارم و از خداوند بزرگ سعادت و کامیابی آن‌ها و شما عزیزان خواننده را خواهانم.

و صد التوفیق و علیہ التکلان

احمد پاشا زانوس

فهرست مندرجات

- تحلیل لایه‌های درونی اندیشه عقاد با گفتمان کاوی در کتاب ساره / محمد خاقانی اصفهانی، محمود خورسندی و وجیهة السادات سیدبکایی..... ۱-۲۲
- بررسی و مقایسه صورخیال در ملحمه‌های فرطوسی و شکور / زهرا خسروی و فاطمه السادات ارفع..... ۲۳-۵۰
- تأملی در آراء ایلیا ابوماضی درباره خاستگاه شعر / نعیم رحمانی، غلام‌عباس رضایی هفتادری و یاسین اسمعیلی..... ۵۱-۷۵
- تبیین عناصر ادبیات روستایی در «نفرین زمین» و «الربیع العاصف» / سیده اکرم رخشنده نیا، فرهاد رجبی و نگار علی نژاد..... ۷۶-۹۷
- مؤلفه‌های فرهنگی و زبانی در ترجمه‌های حافظ شیرازی به زبان عربی / محمدرضا عزیزی..... ۹۸-۱۲۱
- بررسی جریان سیال ذهن در رمان «اللص والکلاب» نجیب محفوظ / قاسم مختاری و معصومه زندنا..... ۱۲۲-۱۳۹
- تحلیل نقش عوامل زبانی در ترجمه‌ناپذیری متن قرآنی (بررسی تطبیقی آیاتی از سوره یوسف در چهار ترجمه مشهور قرآن) / علیرضا نظری، فاطمه فیروزان قلعه‌بین و محدثه سمعی..... ۱۴۰-۱۶۳